

Japonsko

Japonská ekonomika dlouhodobě vykazuje velmi nízký ekonomický růst, který se od nového tisíciletí drží okolo 1 %. Japonsko se také dlouhodobě potýká s deflací a usiluje o dosažení inflačního cíle ve výši 2 %, což se prozatím nedaří. V zemi žije 126,4 mil. obyvatel, populace však odpovídajícím způsobem stárne. HDP na obyvatele v roce 2018 přesáhl hodnotu 40 000 USD. Nezaměstnanost se dlouhodobě drží pod úrovní 3 %, přičemž trend je spíše mírně klesající. Běžný účet platební bilance Japonska je dlouhodobě výrazně přebytkový, trvalým problémem je však vysoká míra vládního dluhu, která se pohybuje na úrovni 220 % japonského HDP (1. místo na světě).

Ukazatel	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Růst HDP (%)	1,0	1,7	1,1	0,9	0,3	0,7
HDP/obyv. (USD)	38 989	38 449	40 106	41 418	42 764	44 127
Míra inflace (%)	-0,1	0,5	1,2	1,3	1,7	1,1
Nezaměstnanost (%)	3,1	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9
Bilance běžného účtu (mld. USD)	194,9	196,1	183,7	196,2	220,1	233,5
Populace (mil.)	127	127	126,4	126	125,6	125,1
Konkurenceschopnost	8/138	9/137	5/140	–	–	–
Exportní riziko OECD	–	–	–	–	–	–

Odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MME, OECD, EIU, WEF

- ▶ V únoru 2019 vstoupila v platnost Dohoda o volném obchodu (EPA) mezi EU a Japonskem.
- ▶ V aktuálním žebříčku konkurenceschopnosti, který sestavuje Světové ekonomické fórum (WEF), se Japonsko umístilo na 5. pozici ze 140 srovnávaných ekonomik a dle OECD není exportně rizikovou zemí.

Vývoz ČR do Japonska 2018 (2017), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2018 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2017 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
7112	Odpady, úlomky kovů drahých, plátovaných kovů	4 429 749	22,3	3 472 270	27,6
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	1 691 804	8,5	1 475 348	14,7
7202	Feroslitiny	980 640	4,9	322 431	204,1
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	802 547	4,0	687 748	16,7
9012	Mikroskopy, jiné než optické; difraktografy	747 207	3,8	340 078	119,7
8413	Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny	702 346	3,5	664 170	5,7
8409	Části součásti pro motory pístové	656 273	3,3	598 670	9,6
8526	Radiolokační a radiosondážní přístroje (radary), radionavigační přístř	612 079	3,1	384 443	59,2
4407	Dřevo rozřezané, štípané, loupané, i hoblov. apod., > 6 mm	533 307	2,7	676 304	-21,1
8481	Kohouty ventily aj. pro potrubí kotle vany aj.	501 920	2,5	265 728	88,9
Celkem TOP 10		11 657 872	58,7	8 887 190	31,2
Celkem vývoz		19 845 115		17 848 062	11,2

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Japonska 2018 (2017), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2018 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2017 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní automobily aj. motorová vozidla pro přepravu osob	7 345 054	10,9	6 846 006	7,3
8443	Tiskařské stroje; ost. tiskárny, kopírovací stroje; jejich části a příslušenství	6 692 609	10,0	7 262 704	-7,8
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	2 708 364	4,0	2 491 577	8,7
8501	Elektrické motory a generátory (kromě generátorových soustrojí)	2 357 564	3,5	2 483 785	-5,1
8541	Diody, tranzistory ap. polovodičová zařízení	1 931 042	2,9	1 677 384	15,1
8511	Elektrické zapalovací nebo spouštěcí přístroje a zařízení pro zážehové motory	1 682 378	2,5	1 476 621	13,9
8481	Kohouty ventily aj. pro potrubí kotle vany aj.	1 611 963	2,4	1 609 490	0,2
8529	Části přístrojů vysílacích, přijímacích, televizních, rozhlasových	1 483 032	2,2	883 658	67,8
8542	Elektronické integrované obvody	1 422 201	2,1	1 351 418	5,2
9018	Lékařské, zubolékařské nebo zvěrolékařské nástroje a přístroje aj.	1 246 152	1,9	1 221 527	2,0
Celkem TOP 10		28 480 359	42,4	27 304 170	4,3
Celkem dovoz		67 102 998		65 868 003	1,9

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Energetický průmysl

Japonsko má velmi omezené surovinové zdroje. Vzhledem k hornatému terénu a velkému počtu řek a kanálů je ideálním místem pro rozvoj malých a středních vodních elektráren. Vláda také počítá s dalším rozvojem obnovitelných energií, což může představovat exportní příležitosti pro firmy z ČR. V poslední době se projevuje zvýšený zájem japonských společností na případné výstavbě nových jaderných bloků v lokalitě JE Dukovany a Temelín, což by s sebou přineslo rozvoj možností spolupráce českých firem s japonskými nejen na tomto projektu, ale také potenciálně na dalších obdobných projektech ve třetích zemích. Vzhledem k odstraňování důsledků havárie ve Fukušimě, které potrvá několik desítek let, existuje také velká poptávka po technologiích na odstraňování jaderné kontaminace.

► ICT

Jako ve všech ostatních vyspělých ekonomikách, i v případě Japonska platí, že míra využití informačních technologií ve společnosti je velmi vysoká. Uplatnění českých IT technologií při zajišťování kybernetické bezpečnosti, zpracování velkého množství dat, řízení provozu nebo při monitoringu sítí má velký růstový potenciál. Velmi perspektivní je ale také oblast internetu věcí nebo umělé inteligence. Speciální kategorií je pak oblast počítačových her, japonský trh je v tomto segmentu třetí největší na světě (cca 20 mld. USD v roce 2018)

► Obranný průmysl

V roce 2015 zahájila v Japonsku činnost nová státní vyzbrojovací komise. V důsledku změn v geopolitickém rozložení sil v Asii reinterpretuje Japonsko svou „pacifistickou“ ústavu a zásadně posiluje výdaje na obranu. Pro ČR se zde otevírají příležitosti především v oblasti radiolokačních a pasivních sledovacích přístrojů (radary), oblast CBRN (ochrana proti chemickým, biologickým, radiologickým a jaderným látkám) ale i v dalších oblastech obrany. Pro finanční rok 2018/2019 počítá Japonsko s rozpočtovými výdaji na obranu ve výši téměř 50 mld. USD, což zhruba koresponduje s celkovými výdaji státního rozpočtu ČR.

► Sklářský a keramický průmysl

České sklo (stolní sklo a lustry) má v Japonsku dlouholetou tradici a zároveň velký růstový potenciál, zejména z pohledu zahájení platnosti nové Dohody o volném obchodu mezi EU a Japonskem v únoru 2019, kdy dojde k odstranění poměrně vysokého celního zatížení. Poptávanými výrobky mohou být například stolní, kuchyňské, toaletní, kancelářské skleněné výrobky; skleněné výrobky pro vnitřní výzdobu nebo pro podobné účely; skleněné perly; imitace perel; imitace drahokamů nebo polodrahokamů a podobné drobné skleněné ozdobné zboží a výrobky.

► Strojírenský průmysl

Strojírenské výrobky patří k tradičním položkám vývozu do Japonska. Zároveň se zvyšuje poptávka po nových technologiích v této oblasti. Japonsko je například dlouhodobě na špici světového vývoje v oblasti využívání automatizace a robotizace. Demografické problémy, dostatek finančních prostředků, snaha o zvýšení produktivity práce a tradiční japonská záliba v nových technologiích vytvářejí ideální

prostředí pro „Robotickou revoluci“, kterou japonská vláda vytyčila v roce 2015 s cílem udělat z Japonska oficiální velmoc robotiky.

K jednotlivým cílům akčního plánu patří například výrazné rozšíření tzv. „Smart Factories“ (plně robotizovaných továren) nebo 30 % pokrytí japonských domácností domácími roboty do roku 2020. Česká republika má dobrou výchozí pozici v uplatňování principů Průmyslu 4.0 a má co nabídnout i japonským partnerům, např. ve využití strojového vidění, umělé inteligence nebo velkých objemů dat.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Stárnoucí populace a pověstná japonská dlouhověkost kladou značné nároky na zdravotní péči. V současné době jsou pro zahraniční investory zajímavé investice do sektoru zdravotnické techniky. Z pohledu exportního potenciálu jsou kromě specializovaných lékařských přístrojů perspektivní také veškeré digitální technologie, včetně zařízení schopných pacienta průběžně monitorovat aniž by byl připoután na lůžko a v případě potřeby přivolat pomoc, nebo robotických řešení, jež mohou přispět k mobilitě klientů či jakkoliv usnadnit práci pečovatелům a zdravotnickému personálu.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Japonsko je největším dovozcem potravin na světě, přestože potravinářský průmysl Japonska vykazuje nejmenší podíl výroby v zahraničí. Japonsko dováží přes 60 % svých potravin v hodnotě 62 mld. USD ročně. Z České republiky se do Japonska vyváží zejména slad, chmel, čokoláda, krmivo pro psy a kočky, pivo nebo víno, existuje však rostoucí poptávka i po dalších komoditách jako jsou mléčné či masné výrobky, cereálie nebo trvanlivé potraviny. Eliminace celních tarifů i netarifních překážek obchodu, vyplývající z nově uzavřené Dohody o volném obchodu mezi EU a Japonskem (EPA), přinese v tomto sektoru asi nejvýraznější zvýšení exportních příležitostí pro firmy z EU.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0203 - Vepřové maso, čerstvé, chlazené nebo zmrazené
	HS 0402 - Mléko a smetana, zahuštěné nebo slazené
	HS 1104 - Zrna obilná jinak zpracovaná (ne rýže) klíčky
	HS 1107 - Slad, též pražený
	HS 1210 - Chmelové šišťice, čerstvé, sušené ap.; lupulin
	HS 1602 - Jiné přípravky a konzervy z masa, drobů nebo krve
	HS 1806 - Čokoláda a ost. potravinové přípravky obsahující kakao
	HS 2203 - Pivo ze sladu
	HS 2204 - Víno z čerstvých hroznů, včetně vína obohaceného alkoholem; vinný mošt jiný než čísla 2009
	HS 2309 - Přípravky používané k výživě zvířat
	Energetický průmysl
HS 8403 - Kotle k ústřednímu vytápění, jiné než parní kotle	
HS 8404 - Pomocná zařízení pro použití s kotli; kondenzátory pro parní pohonné jednotky	
HS 8406 - Parní turbíny	
HS 8409 - Části a součásti vhodné pro motory pístové	
HS 8410 - Vodní turbíny, vodní kola a jejich regulátory	
HS 8413 - Čerpadla na kapaliny, též vybavená měřicím zařízením; zdviže na kapaliny	
HS 8414 - Čerpadla vývěvy vzduchové kompresory aj.	
Sklářský a keramický průmysl	CPA 38.12 - Nebezpečný odpad; sběr a přeprava nebezpečného odpadu
	HS 7013 - Stolní, kuchyňské, toaletní, kancelářské skleněné výrobky, pro výzdobu aj. účely
Strojírenský průmysl	HS 7018 - Skleněné korálky, imitace perel, imitace drahokamů ap. zboží ze skla, jn. než bižuterie
	HS 8438 - Stroje pro přípravu, výrobu potravin nebo nápojů
	HS 8444 - Stroje k vytlačování, protahování ap. chemických textilních materiálů
	HS 8457 - Obráběcí centra, stroje stavebnicové konstrukce aj. obráběcí stroje, pro obrábění kovů
Obranný průmysl	HS 8458 - Soustruhy pro obrábění kovů
	HS 8526 - Radiolokační a radiosondážní přístroje, radionavigační a radiové přístroje pro dálkové řízení
ICT	CPA 58.21 - Vydávání počítačových her
	CPA 58.29 - Vydávání ostatního softwaru
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 9020 - Ost. dýchací přístroje a plynové masky, kromě ochranných masek bez mechanických částí
	HS 3005 - Vata, gáza, obinadla apod. výrobky
	HS 9402 - Lékařský, chirurgický, zubolékařský nebo zvěrolékařský nábytek